

Spis treści

01	Wstęp	3
02	10 faktów o boreliozie, które powinieneś znać	5
03	Najbardziej charakterystyczne objawów boreliozy	8
04	Diagnozowanie boreliozy	9
05	3 sposoby na leczenie boreliozy	11
06	Jak zmniejszyć ryzyko ukąszenia kleszcza	14
07	Naturalne sposoby na złagodzenie objawów boreliozy	16

01

Wstęp

Borelioza – początki

W 1909 roku szwedzki dermatolog Arvid Afzelius pierwszy zauważył, że pojawianie się rumienia na skórze może być powiązane z boreliozą. Choroba ta nie funkcjonowała wtedy pod tą nazwą, ponieważ dopiero w 1982 roku amerykański naukowiec Willi Burgdorfer oddzielił szczep *Borrelia burgdorferi*. Nazwa, która istnieje dziś – Borelioza z Lyme – wzięła się od miejscowości Lyme w USA, gdzie w 1977 roku opisane zostały przypadki boreliozy występujące u młodzieży i objawiające się zapaleniem stawów.

Szczegółowe informacje o boreliozie

Borelioza (inaczej krętkowica kleszczowa) znana jest od niedawna, bo od około 30 lat. Stąd tyle problemów z jej rozpoznaniem, jako że nie od zawsze mamy z nią styczność, a przypadki jej występowania nie są powszechne. Borelioza jest wieloukładową chorobą zakaźną, wywoływaną przez bakterie należące do krętków: *Borrelia burgdorferi*, *Borrelia garinii*, *Borrelia afzelii* i *Borrelia japonica*.

Zakażenie zazwyczaj następuje na skutek ukąszenia kleszcza z rodzaju *Ixodes*, który jest nosicielem tej choroby. Co najważniejsze, nie tylko ludzie mogą paść jej ofiarą, narażone są także zwierzęta. Oprócz przenoszonej przez kleszcze boreliozy istnieje także szereg innych chorób, określanych mianem koinfekcji oraz współinfekcji. Borelioza może być również bezpośrednią przyczyną powstania innych chorób, takich jak tężyczka.

Nie każdy kleszcz jest nosicielem choroby. Szacuje się, że dotyczy ona kilkunastu procent tych pajęczaków. Jeśli natomiast udział procentowy przekracza 20% na danym obszarze to mówi się, że mamy problem zasięgiem przypominający epidemię. Unikanie kleszczy wcale nie jest takie proste, jakby się to mogło wydawać. Sporo ludzi wychodzi z błędnego założenia, że kleszcze mogą zaatakować tylko i wyłącznie w lesie. Nic bardziej mylnego. Oczywiście, tam również możemy na nie natrafić, ale tak naprawdę bytują one zaledwie 1,5 metra nad ziemią, dlatego czyhają na nas w wysokich trawach i krzakach, nawet na polach i łąkach. Z roku na rok ich ilość zwiększa się, w dodatku pojawiają się coraz to nowsze odmiany, które zaczynają być odporne na stosowane przez nas preparaty mające zapewnić nam odpowiednią ochronę.

02

**10 faktów o boreliozie,
które powinieneś znać**

- 1.** Z roku na rok gwałtownie rośnie liczba zachorowań.
- 2.** Borelioza może przebiegać bezobjawowo nawet kilka lat.
- 3.** Objawy mogą dotyczyć różnych części ciała.
- 4.** Może powodować odkleszczowe zapalenie opon mózgowych.
- 5.** Jeszcze nie odkryto leku na boreliozę.
- 6.** Mniej niż 50% chorych zauważa charakterystyczną wysypkę/ rumień po ukąszeniu zakażonego kleszcza.
- 7.** Ok. 40% chorych leczonych antybiotykami ma nawrót choroby.
- 8.** Bakterie borelii przenoszą nie tylko kleszcze, ale też komary, muchy czy pająki.
- 9.** Ubranie zakrywające większość ciała oraz środki chemiczne nie dają 100% ochrony przed kleszczami.
- 10.** Miejscem zakażenia może być nie tylko las, ale też plaża, namiot, a nawet dom

05

Trzy sposoby na leczenie boreliozy

1. Metoda IDSA

Metoda IDSA polega na podaniu odpowiedniego antybiotyku dopiero w momencie, gdy u pacjenta wystąpią pierwsze objawy choroby. Jeśli takowe nie zostaną zaobserwowane, nie ma potrzeby podawania leków. Stosuje się ją tylko wtedy, gdy upłynęło mniej niż 72 godziny od usunięcia kleszcza, na danym obszarze minimum 20% kleszczy jest zakażonych i nie ma żadnych przeciwwskazań do leczenia.